

Bruselj, 11. november 2019
(OR. en)

13898/19

Medinstitucionalna zadeva:
2019/0198(NLE)

SCH-EVAL 189
FRONT 307
COMIX 518

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	generalni sekretariat Sveta
Datum:	8. november 2019
Prejemnik:	delegacije
Št. predh. dok.:	13183/19
Zadeva:	Izvedbeni sklep Sveta o priporočilu za odpravo pomanjkljivosti, ugotovljenih leta 2018 med ocenjevanjem uporabe schengenskega pravnega reda pri upravljanju zunanje meje v Litvi

V prilogi vam pošiljamo Izvedbeni sklep Sveta o priporočilu za odpravo pomanjkljivosti, ugotovljenih leta 2018 med ocenjevanjem uporabe schengenskega pravnega reda pri upravljanju zunanje meje v Litvi, ki ga je Svet sprejel na seji 8. novembra 2019.

V skladu s členom 15(3) Uredbe Sveta (EU) št. 1053/2013 z dne 7. oktobra 2013 bo to priporočilo poslano Evropskemu parlamentu in nacionalnim parlamentom.

Izvedbeni sklep Sveta o

PRIPOROČILU

**za odpravo pomanjkljivosti, ugotovljenih leta 2018 med ocenjevanjem uporabe
schengenskega pravnega reda pri upravljanju zunanje meje v Litvi**

SVET EVROPSKE UNIJE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (EU) št. 1053/2013 z dne 7. oktobra 2013 o vzpostavitvi
ocenjevalnega in spremljevalnega mehanizma za preverjanje uporabe schengenskega pravnega reda
in razveljavitvi Sklepa Izvršnega odbora z dne 16. septembra 1998 o ustanovitvi stalnega odbora o
ocenjevanju in izvajanju Schengenskega sporazuma¹ ter zlasti člena 15 Uredbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Namen tega sklepa je Litvi priporočiti ukrepe za odpravo pomanjkljivosti, ugotovljenih leta 2018 med schengenskim ocenjevanjem na področju upravljanja zunanje meje. Po ocenjevanju je bilo z Izvedbenim sklepom Komisije C(2019)3010 sprejeto poročilo z ugotovitvami in ocenami, v katerem so navedene dobre prakse in pomanjkljivosti, ugotovljene med ocenjevanjem.

¹ UL L 295, 6.11.2013, str. 27.

- (2) Kot dobra praksa so bili opredeljeni organizacija in delovanje analize tveganja v litovski službi državne mejne straže ter operativne rešitve za zagotavljanje celovitih postopkov analize tveganja, ki zajemajo vse organizacijske ravni. Prav tako je bilo kot dobra praksa opredeljeno dejstvo, da so kontrolne kabine na obiskanih letališčih opremljene s kamerami za spremljanje osebe, ki stoji pred kabino, pogled prek kamere pa je viden na zaslonu, nameščenem v kabini, in tudi na zaslonu v prostorih dežurnega uradnika, kar mejnim policistom omogoča, da pred mejno kontrolo zelo dobro vidijo vse potnike in preprečijo morebitno izogibanje mejni kontroli, ter to, da so kontrolne kabine na letališčih v Vilni in Kaunasu opremljene z zaslonom z informacijami o dohodnih in odhodnih letih (npr. s točnim časom prihoda, številom potnikov, določenim tekočim trakom za prevzem prtljage itd.), kar mejnim policistom omogoča ustrezno situacijsko zavedanje o prihajajočih potnikih, ki jih je treba preveriti.
- (3) Glede na pomen spoštovanja schengenskega pravnega reda bi bilo treba prednost dati izvajanju priporočil v zvezi s strategijo integriranega upravljanja meja: 2 in 3; človeškimi viri in usposabljanjem: 4 in 6; varovanjem morske meje in situacijskim zavedanjem: 14 in 18 ter postopki kontrole/infrastrukturo: 27, 28, 29, 30 in 36.
- (4) Ta sklep bi bilo treba poslati Evropskemu parlamentu in parlamentom držav članic. Litva bi morala v skladu s členom 16(1) Uredbe (EU) št. 1053/2013 v treh mesecih od sprejetja sklepa pripraviti akcijski načrt, ki obravnava vsa priporočila za odpravo pomanjkljivosti, ugotovljenih v ocenjevalnem poročilu, ter ga predložiti Komisiji in Svetu –

PRIPOROČA:

da bi Litva morala:

Integrirano upravljanje meja

1. izdelati nacionalno strategijo integriranega upravljanja meja in vzpostaviti jasen postopek spremljanja ter jasen mehanizem za njeno posodabljanje. V nacionalno strategijo integriranega upravljanja meja bi morala vključiti vse ustrezne razvojne cilje in prednostne naloge glede upravljanja meja ter pripraviti akcijski načrt za njeno izvajanje, pri čemer bi morala vsa pristojna ministrstva zagotoviti učinkovito izvajanje ukrepov, za katere so pristojna;
2. izboljšati nacionalni sistem strateškega načrtovanja tako, da obravnava vse elemente integriranega upravljanja meja na dosleden in uravnotežen način, prilagojen analizi tveganja, prometnemu toku in prihodnjim izzivom. Ponovno bi morala oceniti potrebe po strokovnjakih za dokumente na meji z Belorusijo ter izvesti prilagoditve glede na operativne razmere, analizo tveganja in prometni tok;
3. strateško načrtovanje in naložbe na področju mejne kontrole prilagoditi operativnim potrebam, analizi tveganja, prihodnjim izzivom, zakonodajnim spremembam in prometnemu toku ter poskrbeti za posodobitev infrastrukture in delovnih pogojev na mejnih prehodih;

Človeški viri in usposabljanje

4. povečati število osebja, da se zagotovi zadostno število usposobljenega osebja za izvajanje učinkovitih postopkov mejnega nadzora ob upoštevanju sedanjih in prihodnjih groženj in izzivov ter obsega prometnega toka;
5. zagotoviti sistematično izvajanje sistema mentorstva za vse nove mejne policiste, ki so zaključili 12-mesečni program začetnega usposabljanja;
6. povečati obseg osvežitvenih usposabljanj v zvezi s posebnimi temami, povezanimi z nadzorom meje, in število mejnih policistov, ki se tega usposabljanja udeležijo, ter zagotoviti poseben termin za usposabljanje v okviru delovnega časa;

Mehanizem za nadzor kakovosti

7. nadalje razviti nacionalni mehanizem za nadzor kakovosti z vključitvijo vseh elementov in funkcij integriranega upravljanja meja v nacionalni ocenjevalni program; vzpostaviti celovit in formaliziran nacionalni ocenjevalni mehanizem za stalno ocenjevanje ravni uporabe schengenskega pravnega reda na nacionalni ravni;

Analiza tveganja

8. povečati število certificiranega osebja, usposobljenega na področju analize tveganja in uporabljanja analitičnih orodij, profiliranja potnikov ter goljufij z dokumenti; okrepiti ozaveščenost mejnih policistov glede profilov tujih terorističnih bojnikov;
9. analitikom na regionalni in lokalni ravni dodeliti zadostne pravice za izvajanje poizvedb in drugih analitičnih dejavnosti z uporabo podatkov, shranjenih v sistemu za zbiranje podatkov o incidentih na meji (sistem PIKS); te analitike usposobiti v zvezi z glavnimi funkcionalnostmi tega orodja, da se pridobijo regionalni in lokalni rezultati, ki vključujejo te podatke;

Varovanje kopenske meje

10. na podlagi potrebe po seznanitvi dvigniti raven dostopa na postajah mejne policije do skupnega sistema upravljanja patrulj, da se izboljša njihovo poznavanje sredstev, ki se uporabljajo v različnih okoliščinah, in na ta način izboljšati raven situacijskega zavedanja;
11. povečati število očal za nočno gledanje in toplotnih slikovnih kamer, na voljo patruljam, ki varujejo meje;
12. patrulje opremiti s prenosnimi napravami, ki omogočajo vpogled v razpoložljive nacionalne in mednarodne podatkovne zbirke;

Varovanje morske meje

13. zagotoviti, da bo slika stanja iz integriranega sistema pomorskega nadzora na voljo v regionalnem koordinacijskem centru;
14. izboljšati kakovost sredstev za pomorski nadzor, da se zagotovi ustrezno odkrivanje in prepoznavanje malih in srednje velikih čolnov v teritorialnih vodah; povečati število ur patroljiranja v teritorialnem morju;
15. zagotoviti prejetje enotne slike stanja (kopenska in morska meja) na eni sami točki. Pri vodjah izmen na postaji mejne policije Neringa bi bilo treba izboljšati poznavanje pomorskega nadzora;

Nacionalni koordinacijski center

16. oceniti morebitno interoperabilnost pozicionirnega sistema za predmete in aplikacije Eurosur, da bi se lahko pridobila celovita nacionalna slika stanja;
17. naložiti ustrezne rezultate, povezane z analizo tveganja, na nacionalno analitsko raven sistema Eurosur, da se zagotovi polna uporaba uredbe o sistemu Eurosur;

Situacijsko zavedanje

18. izboljšati situacijsko zavedanje ter za vse enote mejne policije na lokalni in regionalni ravni omogočiti bolj odprt dostop do sistema PIKS;

Mejne kontrole – horizontalna vprašanja

19. zagotoviti, da je odtis žigov za preklic in razveljavitev vizuma na voljo v litovščini in angleščini;
20. z okrepljenim usposabljanjem iz angleškega jezika izboljšati znanje angleščine pri mejnih policistih, ki opravljajo kontrolo v prvi in drugi vrsti;

21. zagotoviti, da je obrazec o namenu in postopkih kontrole v drugi vrsti, ki se uporablja za obveščanje državljanov tretjih držav, pri katerih se opravi temeljita kontrola v drugi vrsti, na voljo v vseh uradnih jezikih Unije v skladu s členom 8(5) zakonika o schengenskih mejah;

Mejna prehoda Kena (železniški promet) in Kybartai (železniški promet)

22. od železniških organov zahtevati, da posredujejo imena in priimke potnikov, ki so dejansko na vlakih, ter podatke o njihovem državljanstvu;
23. vzpostaviti postopek, ki omogoča standardno avtomatizirano preverjanje tega seznama v obstoječih podatkovnih zbirkah, kot je VSATIS;
24. zagotoviti ustrezno povezavo za mobilne mejne kontrole na vlakih;
25. zagotoviti, da mejni policisti pri opravljanju mejne kontrole preverjajo verodostojnost podatkov, shranjenih na čipih;

Mejni prehod Medininkai

Infrastruktura

26. za vsako vrsto za mejno kontrolo zagotoviti po en delovni prostor z ustreznimi delovnimi pogoji za mejne policiste, da se omogočita profiliranje in nemoten prometni tok;
27. pregledati trenutno namestitev delovnih prostorov v kabinah in zagotoviti, da so mejni policisti obrnjeni proti potnikom in vozilom, ki jih morajo pregledati;
28. izboljšati infrastrukturo mejnega prehoda, da se zagotovita nemoten prometni tok in učinkovita mejna kontrola;

Pristanišče Klaipeda

29. prilagoditi programsko opremo IT, ki jo uporablja služba državne mejne straže, tako da se sezname posadke in potnikov avtomatično preverjajo v ustreznih podatkovnih zbirkah;

Obiskani kraji – zračne meje

30. za vodje izmen zagotoviti usposabljanje o upravljanju in vodenju;
31. zagotoviti, da se folija na oknih kontrolnih kabin na letališčih v Vilni in Kaunasu prilagodi tako, da preprečuje zgolj nedovoljeno opazovanje dogajanja v kabini, ne prekriva pa prednje strani kabine in tako potnikom ne preprečuje, da bi videli osebo, ki jih obravnava;
32. izboljšati kakovost komunikacijskega sistema v kontrolnih kabinah na letališčih v Vilni in Kaunasu, da se zagotovi ustrezna komunikacija med mejnimi policisti in potniki;
33. na letališčih v Vilni, Kaunasu in Palangi zagotoviti ustrezno označitev v skladu z določbami člena 10(1) in Priloge III zakonika o schengenskih mejah;
34. izboljšati medagencijsko sodelovanje med ustreznimi lokalnimi organi in izboljšati potrebne skupne rezultate (tj. skupno analizo tveganja), da se zagotovi učinkovit pretok informacij med organi;
35. zagotoviti ustrezno uporabljanje Naslova III, zlasti člena 23(a), zakonika o schengenskih mejah, in sicer z odpravo sistematičnih mejnih kontrol potnikov, ki prihajajo iz krajev znotraj schengenskega območja, ter odpraviti prakso nalaganja glob prevoznikom na notranjih letih;
36. okrepiti usposabljanje o pravilih nadzora schengenskih meja, da se dvigne raven strokovnosti in kakovosti mejnih kontrol;
37. izboljšati preverjanje vstopnih pogojev na letališču v Kaunasu, zlasti posedovanja sredstev za preživljanje;
38. zavarovati tajne podatke v lokalnem koordinacijskem centru, npr. z namestitvijo zaščitnega filma na vsa okna;

39. povečati število osvežitvenih tečajev na področju pregledovanja dokumentov in spodbujati začasno napotitev strokovnjakov za dokumente na druge mejne prehode, da bi pridobili potrebno prakso z obravnavanjem vseh vrst dokumentov;
40. zagotoviti ustrezno namestitev označitev, da se izboljša vidnost namenskih vrst za vse kontrolne kabine na letališču Palanga.

V Bruslju,

Za Svet

Predsednik
